

Njegova Ekselencija, gospodin *Franc But*, ambasador Republike Slovenije u Srbiji, bio je gost Drugog međunarodnog poljoprivrednog sajma SREM, održanog od 14-16 septembra u Velikim Radincima, mestu sremskomitrovačke opštine.

Tom prilikom brojne novinare interesovale su, pre svega, teme saradnje na relaciji Srbija –Slovenija, a gospodin Franc But se trudio, uz ne mali šarm, da da iscrpne odgovore na sva postavljena pitanja, kako izlagača, tako i novinara. Kao bivši Ministar poljoprivrede Republike Slovenije, gospodin Franc But bio je prava osoba na pravom mestu, kompetentna da ukaže i na konkretne probleme koje muče našu privredu.

***Koji su to delovi iz agrarne sfere za koje bi Slovenija bila zainteresovana u saradnji sa Srbijom, da li je to finalna proizvodnja, učešće primera radi u navodnjavanju ili čisto trgovinski odnosi?**

-Ja mislim da već postoje neki konkretni pregovori vezani za prehrambenu industriju, ali sačekao bih da se to konkretizuje. Što se tiče ostale saradnje, ja mislim da Slovenci uopšte do sada nisu iskoristili mogućnosti koje ovde postoje, a mogle bi biti zanimljive, npr. i za neke od slovenačkih vinara, da dođu u ovaj region.

Mogućnosti saradnje je puno, a mi ćemo, kao i do sada, i dalje obavestavati Slovence o mogućnostima koje ovde postoje, a da li će ih oni iskoristiti, videćemo. Mi se trudimo i želimo bismo da ih što više dođe ovamo.

Što se tiče drugih vidova saradnje, spomenuli ste investicije u navodnjavanju, ja mislim da Slovenci o tome imaju puno znanja, ali ne verujem da bismo mogli preduzeti veće investitorske

projekte.

Moja realna vizija buduće saradnje jesu finalni proizvodi, u mesnoj i mlečnoj industriji, ali vidim mogućnosti i u vinogradarstvu.

***Kako vam se čine mogućnosti za razvoj ruralnog turizma u Vojvodini i Srbiji?**

-Smatram da Srbija ima puno potencijala, ali konstantno pravi istu grešku. Srbija je generalno zemlja agrarnog turizma, nešto se radi, uradi, i to je to. Na osnovu slovenačkih iskustava, koje su kopije švajcarskih, austrijskih i dr. agrarni turizam treba da bude jedna zaokružena priča, i da se razvija u okviru jednog mesta, kraja, sela. Ako neko dođe kao turista u vaše mesto, nije dovoljno samo da ga nahranite. Treba težiti da se privuku oni stvarno poželjni turisti, koji bi došli i tamo ostali nekoliko dana, a da bi ostali nekoliko dana moraju da imaju neko dešavanje, zabavu. Trebalo bi da im se pruži mogućnost da igraju tenis ili golf, da jašu konje, da rade bilo šta, a ne samo da dođu i gledaju krave na pašnjaku. Turistima treba da se ponudi nešto više. U Sloveniji, seoski turizam onaj ozbiljni, a imamo i mi ovakav, više izletnički na jedan dan, goste na ručku ili večeri, zasniva se na tome da jedno celo selo živi za turizam. Jedno turističko selo ima petnaest, dvadeset domaćinstava koja se bave turizmom i većina živi od turizma. Njima je poljoprivredna proizvodnja u tom konceptu rezultat koji troše u svrhu razvijanja turističke ponude.

Selo treba da se razvija u turističkom smislu i za to postoje neverovatne mogućnosti, samo ljudi treba da shvate kolike su to mogućnosti, da vide da seoski turizam znači lepo selo, cveće na prozirima, uređena dvorišta, fasade, da je čisto i da pruža neku suštinu, neku ponudu, ono što moderan čovek traži kada se odluči za seoski turizam. Turista današnjice traži neke nove, neobične sadržaje, i ja vidim u Srbiji neverovatne mogućnosti za to.

Bio sam na nekoliko salaša, volim Frušku goru, obilazio sam manastire, dosta dobro poznajem male i nešto veće gradove u Vojvodini i Sremu i mogućnosti za razvoj turizma ima svuda i smatram da nema mesta koje ne može da bude atraktivno i od kojeg se ne može ništa napraviti. Samo neko to treba da pokrene.

***Vi ste dosta prisutni u Velikim Radincima, u rodnom mestu gospodina Milorada Miloševića, čoveka zaslužnog, između ostalog i za organizovanje ovog Sajma. Da li**

smatrate da su takvi ljudi potrebni Srbiji i onome što je on pokrenuo u ovom kraju?

-Mislim da je gospodin Milorad Milošević jedan fin gospodin koji ima jak osećaj prema svom rodnom mestu i mislim da ono što on radi zaslužuje svaku pohvalu i podršku. On je i u Sloveniji jako uspešan i želi i ovde nešto da napravi i ja mislim da je naišao i na interes lokalne zajednice i to je dobro.

***Slovenija je bila prisutna i na Poljoprivrednom sajmu, a biće i na Sajmu turizma u Novom Sadu. Sa druge strane, sve više srpskih turista putuje u Sloveniju. Kako se po vašem mišljenju, odvija saradnja u toj turističkoj priči? □□□□□□□□□□□□□□□□**

-Posle ukidanja viza srpski turisti danas su na petom, šestom mestu po brojnosti u Sloveniji. Broj turista se prve godine po ukidanju viza neverovatno povećao i sada polako ali konstantno raste. Srpski turisti su izuzetno dobri turisti. Oni koji dolaze u Sloveniju oni vole slovenačke banje, Alpe, reke, oni znaju šta da traže i da uživaju. Mi želimo da takvih turista bude što više i da Slovenci budu prvi strani turisti po broju u Srbiji.

***Za uzlaznu putanju u saradnji naše dve zemlje u dobroj meri ste zaslužni i Vi. Kako se osećate zbog tih vaših uspešnih akcija?**

-U Srbiji sam dve godine, i drago mi je što robna razmena raste, 10 do 15% godišnje, što je jako dobro, i što u ova teška vremena u Srbiju dolaze slovenačke investicije. Imamo još nekoliko planiranih, tako da sam ja optimista i mislim da će ekonomska saradnja i dalje jačati i da neće ići u onom drugom smeru.

***Tržište Slovenije je duže vreme bilo zatvoreno za nas, sada se polako otvara i naši privrednici očekuju pomoć i podršku na putu daljeg razvoja. Koliko će im koristiti slovenačka iskustva?**

-Bilo je i srpsko tržište malo zatvoreno za slovenačke proizvode, ali i obratno. Mislim da će u narednim godinama i sa jedne i sa druge strane biti značajnih pomaka u oba smera, kada će biti usvojen *Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju* u ekonomskom smislu će se i na jednoj i na

drugoj strani otvoriti vrata, što će dovesti do novih mogućnosti i prilika za punu saradnju naše dve zemlje.

***Mnogi Slovenci, dolazeći u Srbiju, su nam sugerisali „nemojte ući u EU, Slovenija je izgubila identitet, germanizovala se“, šta nam Vi preporučujete?**

-I da danas bude referendum u Sloveniji, 90% Slovenaca bi glasalo za EU. Slovenija jeste u nekoj krizi, ali u krizi je ceo svet. Oni koji nisu u EU, još su u većoj krizi. Ako ste u EU, ona vam pomaže, a ako niste njen deo, morate pomoći sami sebi. Ja mislim da su Slovenci pragmatični ljudi. Slovenci uvek malo „kukaju“, ali kada treba odlučiti „da“ ili „ne“, oni se uvek odluče za pravu stvar – naglasio je gospodin Franc But.